

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Deinze
Brielstraat 2
9800 Deinze

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 2

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Deinze/W65M-RMID-/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 27 en 29/11, 1 en 4/12/2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2019-2021	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID		Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 18/9/2023.

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar .
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Controle individuele dossiers:

Ondertekende steunaanvraag

Er moet door de begunstigde een steunaanvraag ingediend worden bij het OCMW:

- ofwel door zich persoonlijk aan te melden bij het OCMW ;
- ofwel door het afleveren van een door de aanvrager ondertekende hulpvraag via een derde persoon/instelling (bijvoorbeeld via de sociale dienst van een verplegingsinstelling) die de door de begunstigde ondertekende steunaanvraag bezorgt aan het OCMW. Een zorgverstrekker kan nooit een steunaanvraag doen behalve als de begunstigde onbekwaam is om de aanvraag te doen.

Een verklaring van de behandelende arts dat de persoon (aanvankelijk) in de onmogelijkheid was om te ondertekenen moet dan aanwezig zijn in het dossier.

Sociaal onderzoek/verslag: minimale elementen van het sociaal onderzoek:

De bedragen inzake de inkomsten van betrokkene en samenwonende partner moeten opgenomen worden in de verslaggeving zodat men zich een beeld kan vormen van de financiële situatie binnen het gezin.

In verschillende dossiers ontbraken concrete bedragen van de officiële inkomsten. Dit is essentiële informatie.

Voor de minimale voorwaarden voor het sociaal onderzoek in het kader van de maatschappelijke dienstverlening door de OCMW's die overeenkomstig de bepalingen van de wet van 2 april 1965 door de Staat terugbetaald wordt, verwijs ik u naar de omzendbrief van 14 maart 2014.

Het niet vermelden van essentiële informatie en aldus het niet correct uitvoeren van het sociaal onderzoek kan bij toekomstige controles gevolgen hebben voor uw toelagen.

Beslissing: de beslissing moet duidelijk en concreet zijn. Een beslissing kan aldus geen opsomming van verschillende mogelijkheden bevatten.

Het sociaal onderzoek moet vaststellen of er in het gezin een inkomen boven of onder het bedrag leefloon is en vervolgens moet de maatschappelijk werker een voorstel formuleren over de ten laste name van de remgelden.

Beslissing : bevat geen duidelijke vermelding van de namen en RR-nummers van de gezinsleden op wie de beslissing betrekking heeft (een beslissing maatschappelijke dienstverlening is individueel). Dit zou reeds aangepast zijn, dit zal bij een volgende controle zichtbaar zijn.

Administratieve controle facturen:

Er werd vastgesteld dat uw OCMW de terugbetalingsregels mbt de medische kosten ihkv de wet van 2/4/65 niet correct toepast.

Enkel vergoedbare medicijnen en verstrekkingen kunnen teruggevraagd worden.

Indien de persoon aangesloten is bij een ziekenfonds, kunnen enkel nog remgelden gevraagd worden voor hospitalisatiekosten. Voor ambulante zorgen is het aanvragen van remgelden afhankelijk van de bestaansmiddelen binnen het gezin.

Er zijn problemen inzake de administratieve juistheid van de aangiften:

B2-, D2- formulieren en medische kaarten moeten op naam van de betrokkene/patiënt aangegeven worden en niet op naam van de hoofdbegunstigde.

In verschillende dossiers werd opgemerkt dat uw OCMW de beslissing enkel en alleen op naam van de hoofdbegunstigde heeft ingebracht. Dit kan in de toekomst gevolgen hebben voor uw toelagen. Gelieve uw werkwijze in deze onmiddellijk aan te passen.

Ook werd vastgesteld dat er ambulante zorgen in een verplegingsinstelling werden aangevraagd via een D1 formulier, wat niet aanvaard kan worden. Ziekenhuiskosten verlopen ofwel via het D2 formulier voor personen met een aansluiting (enkel remgelden) ofwel via het systeem Mediprima voor personen zonder ziekenfonds-aansluiting.

De regelgeving inzake Mediprima is sinds 7/2014 in voege. Kosten uitgevoerd in een verplegingsinstelling die fout worden aangevraagd, werden teruggevorderd.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Sociaal onderzoek- verslag: De sociale verslagen zijn in een aantal dossiers summier of bevatten onvoldoende informatie. Meestal vinden we ook weinig informatie terug over de sociale leefsituatie (niettegenstaande de gezinnen hier soms al meerdere jaren verblijven).

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Volgende punten zijn voor verbetering vatbaar. Gelieve de nodige aanpassingen in uw werkwijze door te voeren.

Beslissing - Herziening:

Meermaals werd opgemerkt dat er in het voorstel gewacht wordt tot een volgende herzieningsmoment om rekening te houden met bepaalde inkomsten. Dit kan niet aanvaard worden. Indien het OCMW kennis heeft of krijgt van bestaansmiddelen, dan moeten deze onmiddellijk opgenomen worden in de verslaggeving en desgevallend vermeld worden in een berekening.

Bij verschillende verlengingsbeslissingen wordt gedaan alsof het dossier opnieuw wordt opgestart. Zo wordt plots bij de jaarlijkse herziening geen melding meer gemaakt dat het leefloon in opleg is op...xxx.

De beslissing moet rekening houden met alle gegevens die op dat ogenblik gekend zijn.

Uw OCMW mag niet beslissen om hier dan pas 3 maand later een herziening op te doen.

Beslissing-berekening en motivering bij samenwonende ascendenten/descendenten 1ste graad:

Wanneer de aanvrager samenwoont met één of meer meerderjarige ascendenten en/of descendenten van de eerste graad, KAN het gedeelte van de bestaansmiddelen van ieder van die personen dat het bedrag voor samenwonende overschrijdt geheel of gedeeltelijk in aanmerking worden genomen voor de berekening van de bestaansmiddelen: het centrum

moet de billijkheidsredenen motiveren op basis waarvan het geen rekening houdt met deze bestaansmiddelen of bijvoorbeeld voor de helft of in een andere verhouding en het moet de berekeningswijze vermelden (Artikel 34, § 2, van het KB)

Kennisgevingen en beslissingen in geval van aanvullend leefloon- variabel inkomen:

We merken op dat uw OCMW zijn werkwijze heeft aangepast nav voorgaande inspecties. De maandelijkse berekening komen nu in lijstvorm op het BCSD. Echter stellen we vast dat deze kennisgevingen -met hierin de berekening - geen datum van het BCSD bevatten.

Beslissing einde leefloon bij artikel 60 tewerkstelling :

Als de persoon een tewerkstelling heeft (bv ook artikel 60) en hierdoor meer inkomsten ontvangt in verhouding tot het bedrag voor zijn of haar categorie, wordt hij of zij geacht niet langer recht te hebben op maatschappelijke integratie omdat betrokkene niet langer voldoet aan de inkomensvoorwaarde (= de voorwaarden voor het recht op maatschappelijke integratie zijn niet langer vervuld).

Gelieve de formulering voor toekomstige beslissingen aan te passen.

Beslissing onderzoek onderhoudsplicht (indien van toepassing):

er moet een beslissing en kennisgeving inzake de toepassing van de onderhoudsplicht aanwezig zijn in het dossier, een loutere vermelding in het sociaal verslag is onvoldoende. Wat de terugvordering betreft bij de onderhoudsplichtigen, moet de beslissing worden genomen door het BCSD en moet deze tegelijk worden meegedeeld aan de aanvrager en aan zijn debiteuren. Dit geldt ook als er billijkheidsredenen worden ingeroepen.

Weigeringsbeslissing: motivering in feite en in rechte.

Artikel 21 van de wet van 26/05/2002 regelt de bepalingen ter zake: De beslissing moet met reden worden omkleed. Deze motivering moet afdoende zijn en moet zowel betrekking hebben op de juridische als op de feitelijke elementen die aan de beslissing ten gronde liggen. Het is van groot belang weigeringsbeslissingen uitgebreider te motiveren. Louter vermelden dat iemand niet meewerkt aan het sociaal onderzoek is onvoldoende. Er moet vermeld worden waarom dit zo werd beoordeeld. Als de reden bijvoorbeeld het niet binnenbrengen van documenten is, dan moet er ten eerste nagegaan worden of de afwezigheid van deze documenten van fundamenteel belang is om het leefloon te weigeren, en ten tweede moet de weigeringsbeslissing tenminste vermelden welke documenten dan ontbraken.

Sociaal onderzoek – Huisbezoek: in meerdere dossiers werden opmerkingen geformuleerd ivm het huisbezoek.

Het huisbezoek moet uitgevoerd worden op het moment dat het dossier geopend wordt en telkens als het nodig is en minimaal één maal per jaar.

De inspectie moet kunnen vaststellen dat dit huisbezoek werd uitgevoerd, via, bijvoorbeeld, een paragraaf in het sociaal verslag, dat de datum vermeldt van het bezoek en een korte beschrijving ervan of een apart document dat deze informatie bevat en dat te allen tijde deel uitmaakt van het sociaal dossier.

Wanneer er geen huisbezoek werd uitgevoerd zal de maatschappelijk werker in het sociaal verslag rechtvaardigen waarom een huisbezoek niet gepast of niet mogelijk was.

Berekening inkomsten - Vakantiegeld:

De inspectieperiode is 2022-2023. Regelgeving vóór 1/1/2023: Het vakantiegeld moet in aanmerking worden genomen tijdens de periode waarop het vakantiegeld betrekking heeft

en dus niet op het ogenblik van de betaling. In I dossier werd een foutieve verrekening opgemerkt.

M.i.v. 1/1/2023 moet het vakantiegeld altijd verrekend worden als een roerend kapitaal.

Documenten- uniformiteit:

Het GPMI en de sociale balans werden soms met de hand ingevuld (niet getypt) waardoor deze vaak onleesbaar zijn voor de inspecteur.

Er bestaat een sjabloon sociale balans met tabellen echter staan de nota's bij sommige dossiers niet in de juiste tabel. Wat is het nut om met een bepaald document te werken indien men toch geen rekening houdt met de indeling. Dezelfde vaststelling was er voor het sociaal verslag: er bestaat een template voor het sociaal verslag met verschillende rubrieken nl alle voorwaarden voor de toekenning van het RMI: in verschillende dossiers zijn deze niet of niet volledig ingevuld.

De POD MI legt geen vaste vorm op voor deze documenten, maar indien het OCMW ervoor kiest om met een bepaalde template te werken, beveelt de inspectie wel aan dat alle maatschappelijk werkers dit document nauwkeurig invullen en gebruiken teneinde de uniformiteit te garanderen.

Aanvraag toelagen:

Tijdens de controle werd vastgesteld, en dit, ongeacht het soort subsidie, dat uw OCMW de (verhoogde) toelagen niet, of ten minste niet volledig, of niet correct aanvraagt (bijv. GPMI, dakloze, installatiepremie, enz.).

Voor sommige maanden was er geen overeenstemming tussen de genomen beslissingen en de aangevraagde toelagen.

Het OCMW moet regelmatig de overeenstemming controleren tussen de beslissingen die het BCSD heeft genomen en die werden uitgevoerd door de boekhoudkundige diensten (betalingen) enerzijds en de invoer van de subsidieaanvragen anderzijds.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

GPMI-evaluaties:

“een regelmatige evaluatie van de uitvoering van het contract wordt voorzien, en dit ten minste 3 maal per jaar, met de betrokkene, met de maatschappelijk werker die met het dossier is belast, en in voorkomend geval met de tussenkomende derde(n), en dit minstens 2 maal tijdens een persoonlijk treffen.” In verschillende dossiers werden geen 3 evaluaties terug gevonden. Dit heeft tot gevolg dat de bijzondere toelage in een aantal gevallen wordt teruggevorderd.

Bij niet-gesubsidieerde dossiers: geen 3 geformaliseerde evaluaties gevonden. Ook voor dossiers die niet langer gesubsidieerd worden maar waarvoor de opmaak van het GPMI verplicht is, moeten ook de 3 evaluaties per jaar uitgevoerd worden.

GPMI student voltijds leerplan-duurtijd:

Het beperken van de periode tot 1 jaar en niet tijdig verlengen van een GPMI kan ertoe leiden dat er periodes niet gedekt zijn door een overeenkomst.

Het zou beter zijn als de overeenkomst de volledige duur van de studies dekt en een addendum op te stellen bij een wijziging van studierichting. (ART. 11, wet van 26/05/2002 - omzendbrief van 03/08/04).

GPMI- algemeen : duurtijd:

Uw centrum beperkt de duur van het GPMI tot 1 jaar. Er wordt aanbevolen om het GPMI algemeen te laten lopen over een langere periode dan één jaar en de afspraken af te bakenen in een relatief korte tijdspanne.

U kan ervoor kiezen om als 'einddatum' de zinsnede 'tot de gerechtigde geen recht meer heeft op leefloon' op te nemen. Dit kan als standaardclausule worden opgenomen, omdat het niet langer hebben van een leefloon erop wijst dat de gerechtigde voldoende geïntegreerd is in de maatschappij en niet langer steun van het OCMW nodig heeft, ofwel voldoet hij niet meer aan één van de toekenningsvoorwaarden waardoor de steun wordt stopgezet. Het voordeel hiervan is dat er geen nieuw GPMI opgesteld moet worden wanneer de toelageperiode bijna verstrijkt en het OCMW een verlenging van de toelage wil aanvragen. Dit belet evenwel niet dat er een motivatie van de verlenging aanwezig moet zijn.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten: het is positief op te merken dat in de loop van 2021 uw OCMW de formuleringen van de beslissingen inzake ten laste neming medische kosten heeft aangepast. De inhoud van de sociale verslagen blijft een aandachtspunt waar aan gewerkt moet worden. (Minimale elementen sociaal onderzoek OB 14/3/2014).

Leefloon dossiers: t.o.v. de voorgaande controle (uitgevoerd in 2021) werden er nu meer terugvorderingen uitgevoerd door de inspectie. Het gaat hierbij o.a. over niet naleving van de vormvereisten voor het GPMI (incl sociale balans en evaluaties), alsook over het foutief aanvragen van bepaalde toelagen.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	2022	Zie bijlage 3	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderingsprocedure	Terugvorderingsperiode
Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten	2019-2021	2054,76 €	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers - GPMI	Jaar 2022	Cf. bijlage nr. 3	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Bérengère Steppé